

РІК ЗАЛОЖЕНА 1908.
"СВОБОДА"
 ("LIBERTY")
 виходить три рази на тиждень
 вівторок, четвер і суботу,
 вівніч
 „УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ“
 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
 Всі листи, моні-ордери і чеки треба вказувати на адресу „СВОБОДА“.

СВОБОДА

ESTABLISHED 1908.
"СВОБОДА"
 ("LIBERTY")
 the Ukrainian Newspaper
 published three times a week
 Tuesday, Thursday and Saturday,
 by Ukrainian National Association
 at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
 The best advertising medium.
 Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу

— "СВОБОДА" —

Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV.

ДЖЕРСИ СІТІ, № ДН., второк 30-го січня 1917.

Ч. 12.

VOL. XXV.

JERSEY CITY, N. J., Tuesday, January 30, 1917.

No. 12.

ТЯЖІ ВТРАТИ МОСКАЛІВ ПІД РИГОЮ.

„НІМЕЧЧИНА ЗМУСИТЬ ОРУЖЕМ ВОРОГІВ ДО МИРА“, ЗАЯВИВ ЦІСАР ВІЛЬГЕЛЬМ.

10 мільонів тон поживи здобули союзні війська в Румунії.

12 МІЛІОНІВ ЛЮДИЙ ДЕПОРТОВАНО В РОСІЇ ВІД ПОЧАТКУ ВІЙНИ.

12 МІЛІОНІВ ЛЮДИЙ ЗАСЛАНО В РОСІЇ.

ВАШІНГТОН, 26 січня. — Після проголошення заяви, що американське правительство поручило своєму послові в Берліні вислати агентів в цілі розслідування справи щодо засланців Німеччини Берлінським, одержав президент Вілсон і департамент для заграничних справ повноваження, щоб перевести слідство щодо половека Польяка, Литовців, Фінляндців, Українців і Жидів, засланих російськими властями.

Пані Аїно Мальберг, Фінляндка, яка належала до комітету, котрий розпочав пошук засланців, заявила, що засланці в Росії є багато брутальніші ніж засланці Бельгійців до Німеччини, та що число засланців Бельгійців в порівнянні з тим, що діяло ся в Росії, є зовсім зникаюче.

12 мільонів Польяків, Литовців, Фінляндців, Українців і Жидів заслано з їх місць замешання за час відносно війни розпочала ся, каже пані Мальберг. „Одним їх не лише зарвало, але й сотні тисяч тих засланців зіслано убитих в тих місцях, де їх вислали, а в особому тому пригладати ся російські салдати і чиновники. Тисячі засланців згинули в часі транспорту за причини голоду і умучення.“

„Я не годую ся із засланцями Бельгійців, однак думаю, що коли би народ у Злучених Державах знав про страшенні половеки засланців в Росії, то його симпатія зовсім не були би по стороні бельгійської справи.“

Комітет, який робить старання, щоб американське правительство розслідувало справу людин, засланих в Росії, подає, що сотні тисяч людин на Литві, в Польщі і на Кавказі одержали після дводенного повідомлення приказ опустити свої хати, не звачаючи зовсім на строгу літву. Їх вигнано до східних губерній Росії і на Сибір і то з такими жа-

дями. Переважна часть погибла від огню німецьких гармат. Ціле побовище вкрите трупами. Половинні зізнали також, що їх покч через два дні не одержав поживи та що між жовнірами прийшло до явного бунту.

„АРМІЯ АРХ. ПОСИФА: Між рікою Путиною а Касіною (в Молдавії) німецькі і австрійсько-угорські віддани перервали кілька успішних нападів. Поверх 100 жовнів взято в полон.“

„АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: На сім боєвм фронті не зайшли жадні важніші події.“

БИТВА ПІД РИГОЮ ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

БЕРЛІН, 26 січня. — Німецький урядовий звіт доносить:

„АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА: На боєвм фронті під Ригою відбувають ся сильна перестрілка артилерії. Вчора Москалі перервали знова кілька нападів при помочи нових резерв, але їх відбито з великими втратами для неприятеля.“

„Над Золотою Липою (в Галичині) турецькі війська відбили кілька сильних нападів російських.“

„АРМІЯ АРХ. ПОСИФА: В Карпатах, в околиці місцевости Меуте-Каншті над Золотою Бистрицею, союзні війська уступили близьке східного берега ріки.“

„АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: З причини великих снігів і морозу воєнні операції застоялися.“

ЧЛЕН ДУМИ МІЛЮКОВ АРЕШТОВАНИЙ.

БЕРЛІН, 26 січня. — Французька часопись в Парижі „Журнал“ доносить про арештоване члена думи, проф. Мілюкова, провідника поступового блоку послів в російській думі.

Шоста телеграма доносить, що проф. Мілюков був привезений утікати з Штоттгарду. Останню ніч мав перебувати Мілюков в будинку англійського посольства.

РОСІЯ ПОДРОБАЄ НА ВУЛЬКАН ПЕРЕД ВИБУХОМ.

БЕРЛІН, 26 січня. — Болгарський посол в Берліні, др. Різюв, заявив принагідно відновити альянсів на мирову ноту Вілсона отос:

„Край „можливих неможливостей“ і „неможливих до об'єднання супротивностей“, як великі сатирики називають Росію, є вульканом в передодні вибуху.“

„На се вказують найліпші звіти російської преси із засідань думи, без огляду на те, скільки правди затаяно з приводу російської цензури.“

„Росія є тепер поділена на три частини.“

„Перша часть — се царська Росія, се теперішній режим з царем на чолі, який помімо всяких воєнних кінчів більше займаєт ся пануванем у власнім домі і удержанем пануючого режиму ніж самою війною.“

„Друга часть становить Росія так звана ліберальна. Вона є заступлена „доступним блоком“, який має в думі більшість. Ся Росія домагаєт ся дальшої війни „аж до остягненя побіди“, однак не тому, що вона в побуду вірить або є той гадки, що дальше веденя війни є кінче, але dlatego, бо вона надієт ся, що Французі і Англіїці дадуть Росії дійсну конституцію і парламентарне правительство.“

„Трета часть — се російські робітничі класи: робітничі, селянські, соціялісти і інші, які є заступлені в думі послами з українної лінії. Ті домагають ся мира. Свої ідеї перенесли вони від Максима Горького, під пору найбільше популярного письменника в Росії, який домагаєт ся мира, бо не вірить в побуду російської цивілізації.“

„Погодити всі ті групи є річно несподободним, коли не зовсім неможливо. Лише цю могло би вирішити ці „неможливі до об'єднання супротивностей“.“

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

ПІД РИГОЮ ПОЛОНЕНО ЗНОВА 500 МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 26 січня. — На полуночний захід від Риги наступ німецьких військ відбуваєт ся дальше з добрим успіхом, здобуваючи щораз то нові становища Москалів по обох сторонах ріки Аа.

У вчерашній битві полонено 500 Москалів. На прочих боєвих фронтах не зайшли жадні важніші зміни.

Урядовий німецький звіт доносить:

„АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА: У вчерашніх битвах над рікою Аа східно-прусські дивізії досягнули вдоволяючої успіхи. По обох боках ріки здобуто знова російські укріплені становища.“

„Противапад Москалів на східнім березі ріки відбито. 500 Москалів опинило ся в руках наших військ.“

„АРМІЯ АРХ. ПОСИФА: В долині ріки Касині (у східних Карпатах, в Молдавії) відбито напад кількох румунських команд з великими втратами для неприятеля.“

„АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: Не зайшла жадна важніша зміна.“

ПРОТИНАПАД МОСКАЛІВ УДАРЕМНО. — ПОБОВИЩЕ ВКРИТЕ ТРУПАМИ.

БЕРЛІН, 27 січня. — Помімо нових резерв, які прибули на поміч, противапад Москалям не повів ся. Німецькі війська задермали у своїх руках всі здобуті становища.

Москалі потерпіли знова тяжкі втрати, застелюючи побовище густо трупами.

З МНОГИХ РОСІЙСЬКИХ ПОЛКІВ ОСТАЛО ЗАЛЕДІВА ПО 500 ЛЮДИЙ.

БЕРЛІН, 26 січня. — З головної пішіної німецької кватери доносить:

„Втрати Москалів в битві під Ригою доходить до величезних розмірів. Німецькі війська відіслали не лише терен, який Москалі заняли буая з початком січня, але зайняли й становища російські.“

„Половинні Москалі оповідають про великі втрати, які потерпіли ті російські полки, що брали участь в битві під Ригою. З деяких полків остало ся залишено по 500 людин. (Перед битвою числяли вони від 3.000 до 4.000 людин). Крім значного числа полонених Москалів втрачено дуже велике число в убитих і ранених.“

Застаєт становища, які втрачені були в попередніх днях.

Втрачені неприятелю тяжкі. З одного полку після згідного зізнання полонених салдатів остало всего 3 офіцирів і 400 лю-

10 МІЛІОНІВ ТОН ПОЖИВИ ЗДОБУТО В РУМУНІЇ.

БЕРЛІН, 27 січня. — Оцінює скільки засобів поживи, які попали ся в руки союзних військ в занятих землях румунських, доперва щорно по кінець уряд поживи і оголосив дотичний звіт.

Скількисть здобутих артикулів поживи числить 10.000.570 тон. Здобути засоби поживи рівняють ся одній третій частині щорічного збору в центральних державах. (Нинішні словами, сніжковий артикул, здобути в Румунії, вистарить на 4-місячне вживанне всього населення центральних держав.)

Отсі числа вказують на несправдливо ріжких звітів, що російські і турецькі війська зовсім знищили або зроби-ли неможливими поліпшення засобів поживи. Союзні війська, маючи же лаку з дальніших часів, переводили лаку в дати часу на знищеня засобів поживи і засобів збіжжя.

Найбільша часть румунської поживи є призначена для Австрії, який без тих здобутих засобів грозила би велика небезпека голоду. Німецька армія вже навіть намір часть своїх резерв поживи вислати до Австрії, однак тепер ся конечність відпала.

Знищеня в кошельках нафти зроблено велике. В богаго случаях захо-дять конечність наповнення резерв. Всеж однак румунська нафта застасювала одну з найбільше важучих потреб Німеччини. Особливо рух на зеландій днаєт значних перешиход з причини браку роши.

НА МОРЕ:

АНГЛІЙСЬКИЙ КРУЖАК „ЛОРЕНТІ“ (15.000 ТОН) НА ДНІ МОРЯ.

ЛОНДОН, 28 січня. — Англійська адміралтія доносить, що англійський кружак „Лоренті“ (14.892 тон) потонув в четвер недалеко побережя Ірландії. Причиною нещастя була торпеда німецької підводної лодки або підводна міна. 12 офіцирів і 109 жовнів врятувано.

„Лоренті“, побудований в 1908 р., належав перед війною до корабельної ком-

панії „Вайт Стар Лайн“ і робив службу між Англією а Канадою. Залога корабля числила правильно около 600 людин. В останніх часах уживало його англійське правительство до транспорту війська з Канади до Франції.

(З огляду на те, що в телеграмі задується що при врятуванні жовнів і офіцирів, припускають, що на кораблі в часі його затоплення находив ся транспорт канадського війська.)

КОРАБЕЛЬ „МІНЕВАСКА“ (14.000 ТОН) ПОТОНУВ.

НЬО ЙОРК, 28 січня. — Нині надійшла вість з Лондону, що англійський корабель „Міневаска“ (14.000 тон) ще дня 29, падишта м. р. вівся на підводну міну недалеко третього острова Мальти і потонув.

НОВІ ЗАРЯДЖЕННЯ АНГЛІТ ЩОДО ПЛАВБИ НА АТЛАНТИСЬКОМУ ОКЕАНІ.

ВАШІНГТОН, 28 січня. — З Лондону доносить, що англійська адміралтія оголосила отсі нові зарядженя для кораблів між Європою і Америкою:

Всі торговельні кораблі будуть відбувати дорогу на лінії Англія-Галіфакс (в Канаді).

Всі торговельні кораблі будуть озружені трома гарматами. Прибуваючи до пристани Галіфакс, лі гармати будуть усунені з корабля. (В противні слушно американське правительство поставило би корабель на рівні з воєнними). Дальшу подорож до американських пристаней (як Бостону, Нью Йорку, Філадельфії, Балтіморі) будуть кораблі відбувати зловж побережя в обступі нейтральної полоси (3 миль від берега).

В часі дороги між Канадою і Англією будуть кораблі відбувати дорогу в супроводі воєнних кораблів.

В НІМЕЧЧИНІ:

НІМЕЦЬКИЙ ЦІСАР СВЯТКУВАВ СВОЇ УРОДИНИ.

ЛОНДОН, 27 січня. — Після донесення з Німеччини цісар обхвад своє родинне святю в голонній воєнній вистрі на сьогідній теренній війни.

З нагоди 58-літньої річниці уродин цісара Вільгельма наслідно багато телеграм з желаннями, між иншими також телеграма від президента Вілсона.

Цісар перебув день в товаристві цесарови, австрійського цісара Карла, маршала Бетман Гольберга, міністра для заграничних справ Цімермана, ген. Гілебургга і ген. Людендорфа.

З нагоди сего торжества цісар оголосив загальною амнестією як для військових так і для цивільних проступків.

НІМЕЧЧИНА ОРУЖЕМ ЗМУСИТЬ ДО МИРА“, ЗАЯВИВ НІМЕЦЬКИЙ ЦІСАР.

ЛОНДОН, 27 січня. — На підставі телеграм німецьких часописів цісар Вільгельм відповів на желаня, приславши йому берлінською академією наука в нагоді річний його уродин, отсими словами:

„Маю в Бозі надію, що непохитна віра в побуду німецького народу, який є готовий на всі жертви майна і крові, збереже вітчуку від руїни, залушкованої оруженем змусти Іх до мира, який для успішного розвою народу є konieczний.“

"СВОБОДА" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1923.

JOSEPH STETKIEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 29, 1914, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Subscription:	PERMIT NO. 12474
in United States	В Злучених Державах:
\$2.50 per year	на рік \$2.50
\$1.25 per 6 months	на 6 місяців \$1.25
\$1.00 per 4 months	на 4 місяці \$1.00
in Jersey City and for foreign countries	В місті Jersey City і за кордоном:
\$3.25 per year	на рік \$3.25
\$1.75 per 6 months	на 6 місяців \$1.75
\$1.00 per 4 months	на 4 місяці \$1.00
Single copy 3 cents.	Одноразово 3 центи.

За кошту зміни адреси виставляти за 5 центів.

СВОБОДА
Address: 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба вносити на адресу "Свобода".

При висланні зможеш надіслати документи моні-ордером.

Число телефонів 4-3 Jersey City.

В СІРАВІ "УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ" в Америці.

-Заходами Впр. Адміністратора о. Понятинши і "Української Ради" вноді дня 24. січня с. р. Джеймс А. Гаміл, конгресмен з Дженаро Сіті, в палаці пошти, а Вільям Гюз, сенатор з Патерсона, Н. Дж., в сенаті білі в справі "Українського Дня" в Злучених Державах.

Того самого дня була деютація, в склад котрої входили Впр. Адміністратор о. Понятинши і відоручники "Української Ради", у президента Вілсона. Заходи в сіраві "Українського Дня" розпочато ще 23. грудня 1916 р. 6 надин, що ті заходи будуть мати бажаний успіх.

Рівночасно подаємо до відома нашого загалу, що в четвер (дня 25. січня) "Українська Рада" вислала письмевну подяку до президента Вілсона з нагоди його промови, виголошеної в сенаті дня 22. січня.

Дочиний звіт з тих справ буде поданий небавам в протоколі "Української Ради".

Як федерація Українців "визволює" Україну?

Відомо Федерації Українців перемістилася в число ардансько-соціалістичної організації, від того змінилася вона також основно не лише своїм напрям політичним, але і спосіб "визволення" України.

Хто швидко читав федераційний орган "Народну Волю", той мусить пам'ятати амволий прийти до переконання, що як редакційні статі так і статі наведені з навіяні русофільським духом, який декому здається характер навіть орностовиства. Дя тих, котрі знають більше отня Ардан і деяких голубицьких провідників Федерації, се не з доміш якоюсь надмірною неспівзвучністю. Наша часопись не в липші минулого року звернула була увагу нашого загалу на так звані "голоричарські сокири". І коли ми тоді свої доповіді опрали більше на словах і міркованні, то нині маємо цілий ряд фактів, які вповні стверджують, що наші здогади перед половиною року були вповні оправдані. Про новомоде русофільство і причини його повстання серед американських Українців новомоде обширніше в наступних числах нашої часописи.

Нині хвеммо звернути увагу нашого загалу на деякі галузі внутрішньої і зовнішньої діяльності Федерації від часу вступлення з неї У. Н. Сова.

Як зрозуміла Федерація акції вибору жертв для помочи в старім краї?

На се має достаточну відповідь останній звіт Федерації, оголошений дня 20. січня с. р. "Народній Волі".

За цілий час, почавши від 2. надостига 1916 р., Федерація зборала на помч в старім краї 230.00. Пром то се з'являють? Що за причина, що до Федерації напівпа так мала сума жертв? Відповідь на се ясна і коротка. Український загал в Америці надворіє ані Федерації ані її провідників. І зовсім природно. Провідники Федерації, які не вступили в тію товчуть се на вічак, агітують своим поведенням проти жертв для рідного краю, а всі жертви, які лише впадає се, горнуть на фонд Федерації, з якого відтак вилучають собі пайдю і покращають свої відати.

Щі жертвами поступають собі наповне з Федерації зовсім самовільно, а навіть проти вірашної волі самих жертводавців. Се бачимо з останнього звіту Федерації. Що дав упованенне екзекутиві Федерації зносити фонд, призначений для Січових Стрільців? Чи се з доказом месної господарки? Жертовдаві, які склали жертви для Січових Стрільців, склали їх в тію цілю, щоб ті жертви були переслані для Січових Стрільців. Чи дятого, що швайцарськом делегатові на заваді Січові Стрільці, то за те Федерація має право зовсім зносити сей фонд, а прибирати вже гроші призначувати на іншу цілю?

Дятого Федерація не вислала до-тепер суми \$331.00, призначеної ще перед вступленем У. Н. Сова з Федерації на помч для засланих на Сибір? Коли Федерація, як подає у звіті,

Іван Франко. ЦЕХМІСТЕР КУПЕРЯН.

Облагали Лажі місто
Лесь в часі Руїни,
Штурмували брами й мури,
Піджадали міни.

Бороніло ся козацтво,
Й міщани не спали,
День і ніч гриміли з мури
Пушки й самолани.

Але Куперян цехмістер
Був за всіх завязити,
Цеховому товариству
Нішком став казати:

"Годі, братця, нам на мурах
Як сичі сидіти,
Покажім, що й ми, міщанство,
Єм Страшного діти!"

"Вдармо нічо на їх табір
З крутого байраку!
Знімаю, або тих Лашенків
Зотрим на табуку!"

Як згадали, так зробили,
Щастя їм дош, і
І розбили вражу шибі,
Як пух серед поля.

Радість! Слава! Крик і гомін!
Збігають ся в місті
Шевці, кравці, всієї справі, —
Не сто і не двсті.

І вітають Куперяна
З його воюками
Як герою; всю дорогу
Вспінали квітками.

А на площі чорна рада:
Взяли всі гадаги,
Яку-б тому Куперяну
Нагороду дати?

Одні кажуть: "Чим він доси
Був у нас? — Цехмістром!
Тепер його за заслугу
Віберім бурмістром!"

Другі кажуть: "Шо, бурмістром?
Ми на се не згожі!

Най ні буде командантом
В огневій сторожі".

Треті кажуть: "Ні, панове,
Куперяну від нумеру
По дукагу даймо!"

"Ні, ні, ні!" — реве громада
Одностайним хором:
"За героїство гроші брати?
Ну, се був би сором!"

Знов незгода, знов гармадер,
Сяк і так міркують;
Що хто скаже, кличуть: "Славно!"
А інші кепкують.

Аж ось височин на лаву
Пузатий бурмістер
Тай закінчує: "Най, же нам
Куперян цехмістер!"

Варем Бог такого мужа
Дорівні розбити,
Та не дав нам знати, яку-б то
Честь йому зробити.

"Гроші дати — сором брати,
Тай ми ж біди люди;
На уряд його поставити —
Іншим заздрю буде.

"Фокі він живий між нами,
То все нам завдає, —
Тож, панове цехмістрове,
Ось моя вам рада:

"Зрозуміть тут його убоймо,
На пал посадимо,
По смерті його оплачмо
І святим зробимо.

"І насилемо над тілом
Могилу високу,
Будем помини справити
Два рази до року!"

"Славно! Славно! Оттак рада!"
Всі враз загукали,
А цехмістер Куперяна
Навіть не питали.

З біжучої хвилі.

Часопись "Колокольник", орган російської еміграції, доносить, що російський цар особисто відвідав восточні часті мішаві війни прилучені до російської держави східної Галичини і Буковини. Заходи до цього плану не вийшли з кругів ніфевкомів, але з кругів політичних і дипломатичних. Головною цілюю того акту є також виключити певного роду політичний вплив як в краю так і за границею. Цар враз з цілюю своїм двором бачає дуже прилучені Галичини до Росії.

Цар, як видно, має великий апетит на "подиремну Русь", але не має достатку сильних зубів на розкушення того твердого оріха... На початку війни російський уряд і всі його наймити заповідали бундучно, що цар їм визволити австрійських "русских" силою, а тепер, коли сила інсайдком воєнних програм змалла, вони заповідають, що "милостивий государ" хоче загарабати українські землі в Австрії при помочи політики і дипломатії.

До Америки прибув недавно провідник російської революційного руху в 1905 році, Лев Троцький. Підчас теперішньої війни Троцький перебував у Парижі і був консулом російської часописи "Кіевська Мысль". У той час почала в столиці Франції виходити радикальна російська газета. Коли російські війська прибули на французький фронт, могої статі стали читачами сей газети і переймалися як сильно проти-мілітарними кличима.

Одної нощі повстали в таборі російських війск розрухи, підчас яких убито полковника Крава. У війск салдатів знайдено примірники той російської радикальної газети, що виходила в Парижі, і на тію підставі професор паризької поліції приказав Троцькому вивести ся з границі Франції. Троцький заявив, що все те стало ся наслідком заговору російської тайної поліції і що смерть полковника Крава спричинили агенти російського консула в Лондоні. Зробили вони се тому, щоб знати причину до припинення вивідання російської радикальної газети в Парижі і до видалення Троцького з Франції.

Перед публікацією кореспонденції вийшло ся Троцький не дуже похвально про соціалістичних парламентаристів, котрі "хотіли здобути державу, а самі зістали державою здобути". З той причини соціалізм потернів моральне банкрутство.

Запитувати про те, які, нісая його думки, будуть наслідки з теперішньої війни, Троцький відповів, що небавам то завчасно мира в кожній воюючій тепер державі виходить велика революція. Міністри будуть мусіти поводити народів, дому вони розпочали війну, а се повоєнне не буде для народу вдоволяюче.

"Економічно — каже Троцький — війна змече середню класу, а наслідком того повстане ще більша ніж досі різниця між маючими класами і робітниками.

"Фінасово війна зажене правительств в таке ямо державного дову, що

не вислала тих грошей через брак довіри до Екзекенду, то чому не вислала їх через таке бюро, до якого вона має довір? Чи може Федерація, не маючи до нікого довіри, має намір вислати особисто швайцарського делегата до Росії з помічю для засланих? (При тію нагоді міг би швайцарський делегат "організувати" війну в Росії помч для Федерації).

Дятого Федерація дотепер не звернула з фонду Федерації до фонду для вдів і сиріт суми \$306.50, яку позичила на заупно віданам? Чи годить ся, щоб за гроші, зложені на помч для вдів і сиріт, купувати відпани для членів Федерації?

Чи така господарка фондами, призначеними для помочи в старім краї, може посприяти довір загалу до Федерації? Зовсім певно, що ні. І коли нині жертволюбність серед нашої суспільности в Америці ослабла, то головну її в тію сиріві повоює Федерація і її провідники. Нині треба буде зложити ті братаги ради, щоб довести жертволюбність нашого громадянства до той степені, яка була в часі першої нещасливості Федерації і перед прийомом швайцарського делегата.

Не можна тут промовчати ще однієї справи, а імено нібого заходів Федерації в справі "Українського Дня" (тегдей). Навть таку поважну річ перемінює Федерація у звичайній собі "дубові".

Провідники Федерації, довадивши ся, що "Українська Рада" розпочала вже заходи в справі одеряння "Українського Дня", силкують на стрімголов своїх депутатів і шлють їх потайки до президента Вілсона. Не зають наївної безорядки, що хотіли одержати "тегдей", треба постарати ся пересвідіти о те, щоб в сій справі була найперше виснесена відповідна резолюція в палаці пошти і сенаті.

Що-ж робить Федерація? Вона вислала делегацію до президента і відтак розпочує у своїм органі "Народній Волі", що Федерація постарала ся о "тегдей". Чи думала Федерація, що сам президент нігде до палаці пошти і до сенату не висне резолюцію в справі "Українського Дня"?

Делегати Федерації буди до той степені застрашені, що будучи на послушанню у президента, збула навіть сказати, що або він вона се, і кого заступив. В авдіційній книзі делегата Федерації записана як: "Ruthenian delegation from New Jersey". Розуміється се, президент, видичи з ким має до діла, дати і відповідну відповідь.

Що панап з Федерації не розходило ся о "Український День", але лише о нову кириню проти "Української Ради", яка сей самозванеця заявила ся зовсім поважно, се не підтверджують пережвакли федераційників, що зробили се на збитки "Українській Раді". Однак "Українська Рада", не зважаючи на федераційних киринників, робить всі заходи, щобі лише справу "Українського Дня" довести до як найбільшого успіху.

Такими то способами панове з Федерації Українців, "визволяють" Україну.

Про останні жарові поти висловив ся Троцький так:

"Французьке і німецьке правительстві об'являють миру, але в страху, що станеть ся в їх краях, коли сей мир буде оголошений. Вони боїть ся поруху до своїх народів. Щодо мирової поти президента Вілсона то я надію ся по ній дуже мало".

ІМІГРАЦІЯ А ВІЙНА.

Звіт федерального комісаря про іміграцію за рік від 30. червня 1915 р. до 30. червня 1916 року свідчить про те, що вріва в Європі сильно виллывав за іміграцію в Злучених Державах. Звіт виказує, що іміграція в 1916-тім році була ще менша ніж в 1915-тім.

Число чужинців-імігрантів зменшило ся о 75%. В юрмальних, передзвонних часах до Злучених Держав прибувало на рік менше-більше 1,000,000 імігрантів. В 1914-тім році число імігрантів, прибувних до Злучених Держав, вносило 1,200,000 дун, і вже в 1915-тім році лише 327,000. За останній рік (від 30. червня 1915 року до 30. червня 1916 року) до Злучених Держав прибуло всього на всього 27,000 імігрантів.

В тісамім році до Злучених Держав пришло яколо 68,000 чужинців до-імігрантів. Протягом тогож року зі Злучених Держав вишло 130,000 емігрантів і 11,000 чужинців не-емігрантів.

У своїм звіті комісар присьвучує гроші місяці для схарактеризованя міграційної системи для імігрантів. Він говорить: "Хоча в нас нема ще достаточного числа персоналу, щобі лікарський оглядний оглянули влывистий степень досконалости, то ми однак все старали ся недонести до краю людий з іншими умовим або фізичним уроченем. Ми поступали острібне ніж се принисуч закон. Протягом минулого року ми звернули 5,256 імігрантів. З того числа 1,256 імігрантів були фізично хорі, 397 умово хорі, 1,703 були не цілком фізично і умово здорові. Озлого 1,000 імігрантів признано за неморальних".

Тяжко сказати, що буде в недалекій будучині, коли американські воли знова заповнять ся кораблями з імігрантами. Тоді треба буде ще острібній системи лікарських огляднів.

Здоровлю і цілюю Тебе, Твій брат Василь.

K. k. Ukrainische Legation,
Brustakompagnie, Etappenpost 182.

РОДИМЦІ ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, БО СЕ ОДИНОКА І НАВБІЛЬША УКРАЇНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ В АМЕРИЦІ!

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА ЖЕРТВУ ВІЙНИ!

Нехай не буде між нами відного, який, співчуваючи з долею наших братів в ріднім краї, не поспішить би з підмогою на нещасні жертви війни.

Жертвуймо волі Жертвуймо по можности як найбільше!

Всі винази жертводавців і гроші треба посилати на адресу: Rev. E. SYDORIAK, 42 Van Buren St., Passaic, N. J. Чени і моні-ордери треба вносити так: "UKRAINIAN ALLIANCE OF AMERICA", K. KIRCZOW, Treas., 68 Greene St., Jersey City, N. J. Після волі жертводавців датки можна призначувати на слідуючі фонди: ФОНД ВДІВ І СІРИТ, ФОНД ЗАСЛАННИХ НА СИБІР І ФОНД СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

УКРАЇНСЬКА РАДА В АМЕРИЦІ.

